

INSCHRYVINGSPRYS

Voorop betaeld van vier tot vier maanden.

Voor de Stad fr. 1-30
Voor den buiten " 1-75
Voor 't vreemde " 2-25
Per maand voor de stad alleen . . . 0-58

HET WERKVERBOND

BEKENDMAKINGEN

De bekenkmakingen betalen 10 centim den drukregel. Gewoone voorwaarden voor de Notarissen, Ambtenaren, enz.

Prys van een nummer 15 Centimen.

Volksblad voor Handel en Nyverheid, Stielen en Ambachten.

VERSCHYNT EEN MAEL IN DE WEEK: DE ZATERDAG.

Brieven, Bekenkmakingen en alle hoegenaemde Artikels ten langsten Donderdag noon, vragtvy toe te zenden: in den Estaminet den PRÉ-AUX-CLERCS, by het Groot-Vleeschhuis, 24, te Gent. — Men kan zich Abonneren op bovengemeld adres en op alle Postbureelen.

YZERENWEGEN. — VERTREKUREN.

De Konwoojen met een * geteekent, zyn Expresreinen van eerste klas, degene met ** van eerste en tweede klas.

Brussel, langs Mechelen . . . 5-00 8-55*
Brussel, langs Denderleeuw . . 7-00 11-45 2-20 5-00 7-40
Mechelen, Antwerpen . . . 5-00 8-55* 11-45 2-20 5-20 7-40** Mechel.
Lier 5-00 2-20
Dendermonde 5-00 7-00 8-55** 11-45 2-20 5-00
Aelst 7-00 11-45 2-20 5-00 7-40

Lokeren 5-00 7-00 11-45 5-00
Nim., Geardshb. Less., Aeth. 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Brugge, Oostende 6-15 9-15 1-50 4-55* 6-55
Kortryk, Moskr., Doorn., Ryss. 6-00 9-20 1-25 4-40 7-10
Douai, Atracht, Amiens, Parys. 6-00 9-20* 1-25* 4-40
Kales 6-00* 9-20 7-10**
Bergen, Quievrain 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Manage, Charleroi, Namen . . 7-00 1-25 langs Doornik. 5-00
Leuven, Thienen, Luik, Verv. 5-00 8-55* 11-45 2-20 5-00 Thien. 7-00**

Landen 5-00 8-55* 11-45 2-20
Keulen, Aken 8-55 11-55 Aken 7-40*
Glab., Duss., Cref. Ruhrort . . 8-55*

AUDENAERDE.

Van Gent naer Audenaerde . . 9-25 2-25 7-45
Van Audenaerde naer Gent . . 7-20 12-15 6-00

LAND VAN WAEN.

Van Gent naer Antwerpen . . 6-20 9-00** 10-20 2-50** 5-50
Van Antwerpen naer Gent . . 6-56 8-50** 1-50 2-50** 6-00

BERIGT.

De personen aen wie wy het vierde, vyfde en zesde nummer van het tweede jaer van ons blad hebben gezonden en ons hetzelfde noch niet hebben teruggestuurd, zullen als Geabonneerden aenzien worden, en het blad voort blyven ontvangen.

Met de zelfde gelegenheid verzoeken wy de genen die hun blad laestleden wat ontydig ontvangen hebben, het ons niet ten kwade te duiden onze drager ontsteld zynde, is de ronde door een vrend persoon moeten gebeuren, dus dat dit geval, aen geene zorgeloosheid kan toegeschreven worden.

Wy verzoeken de Heeren Geabonneerden, die niet regelmatig het Werkverbond ontvangen, hunne rekla-men in te dienen by het Bureel in den Pré-aux-Clercs,

STAETKUNDIG OVERZICHT.

GENT, 9 FEBRUARY 1861.

De troonrede, de groote maskerade der politieke wereld, moet altyd om eenigzins beteekenend te wezen de karnaval by het volk voor eenige dagen voor uitloopen, zoo is het geschikt, om den besten uitslag. Wy gaen, wy keeren, hooren en zien, wy praten of zwygen, het is altyd naer het voorbeeld der grooten; al onze bewegingen zyn geschaefd op de hunne, met dit verschil dat wy in zake van maskerade, slechts een mael in het jaer het aengezigt vermond hebben, als zy, de grooten door jaren en dagen, altyd het figuer naer binnen keeren, en dat wy in het openbaer leven, by keizers en koningen, by kamers en senaet, ministers, en ministerieele spioenen, knechten en schoenen kuisschers, neuzen van karton en valsche moustachen, voor het oog hebben.

Napoleon III, de behendigste costumier, van onzen

tyd, die zyn politiek, gelyk zyn leger weet van kleuren te barioleren, dat het gezigt er op schittert, is dit mael voor de groote staets korpsen zyne troonrede komen afduwen, in een accoutrement van zeem kouleur, met de olyftak in de hand en petards in zyn onderveste.

Dit mael by uitstek heeft de groote keizer zoo wel gezwegen als hy maer kon, om niets anders te laten uitkomen als den eeuwigen refrain: «wy denken dat de vrede zal gehandhaefd worden» niets over de kuitenlandsche kwestien; Itaeljen, Roomen, Venetien, zyn vergeten. Oostenryk, Pruisen, vergeten en dat groote Engeland, die in al zyne andere troonreden. zyne getrouwige gezellinne was, wordt er slechts in voornoemd om Europa aen het brandstichten en plunderen der engelsche soldaten in China te herinneren; doch, spreekt de keizer weinig van anderen, niet te min spreekt hy veel van zich zelve. Hy vertelt met eene zekere voldoening al de grootheden door hem in Vrankryk verwezentlykt. Nooit heeft Vrankryk zoo groot geweest dan wanneer het door een budjet van by de 20 honderd milloen getysterd werd, en dat de algemeene schuld van het land in acht jaer over de negen millards was geklomen «dat het vertrouwen zich dan vestige» zegt hy «al grimmende in zich zelve», dat handel en nyverheid zich gerust aen het werk stelle, want alhoewel dat wy voor het jaer 1861, by de 500 milloenen van doen hebben, voor land- en zee magt. zal er toch niet gevochten worden, zoo lang wy niet aen 't kloppen zyn.

ENGELAND. — De troonrede der koningin van Engeland heeft den karnaval in het engelsch parlement, ook met zeer veel behendigheid geopend. Zy zegt dat zy, met geheel de wereld in de heiligsten geur leeft «dus ook dat de vrede niet zal verbrokken worden» in dus verre is zy het met Napoleon eens, — van buiten wel te verstaen. — Er zit nogtans een klein haarken in de boter. De keizer heeft niet gezegd dat hy zyne troepen uit Syrien by het eindigen van den bepaelden tyd, zou terug roepen, en de Queen, Alexandrine-Victoria, zegt flak af,

dat zy, eens den bepaelden tyd voor de bezetting voorhy, niet zal dulden dat de fransche keizer er langer den voet in heeft: dat is eene manier van zien, die den Arend met den Luipaerd, hoewel zy de beste vrienden van de wereld zyn, wel zou kunnen in ruzie brengen. Overigens, als zy het pak van haer moederlyk hart afwerpt, der omstandigheden in de slavenstaten van Amerika, welken haer zulk een medelyden voor het katoen inboezemt, is alles om te best in Engeland, want «zegt zy», schoon wy in Londen alleen, door de geweldige gebreken aen behoeften en den steeds aengroeiende voorspoed der algemeene verarming, het cyfer van 220 duizend verloren wyven tellen, onwidersprekelyke getuige van eene al te grooten nood, niettemin zyn al myne vorstelyke zorgen toegewyd aen het geluk, het goed leven en de welvaart van het volk.

Zoo dan, lezer, de maskerade is wel begonnen, laet u niet te zoeken om het voorbeeld alweer met toon en smaek na te volgen. Vooral schoone kostumen, weinig geschreeuw, praetjens en liedjens en verzachtende pillen voor het bloed, op dat de «intrigues» vredelievend wezen.

De overige zaken van Europa, mogen voor eenigen tyd de zondag vieren, want zoo het schynt zou de diplomatie zwanger zyn van een algemeen kongres, voor het regelen der verschillen, die in den winkel der gekroonden hangend zyn; en zy zou derhalve bezig zyn met haren kindskorf op te maken voor als het kinderbedde plaats heeft.

In Itaeljen, is er meer werk als vlas, maer het zou dienen gauwer gesponnen te worden, zonder dat, het zou wel kunnen in 't zweet komen, verwarmen, in brand schieten en boven op het verlies de Piemont, doen faillieeren. Niettemin, dat zou niet letten dat Garibaldi een reis naer Engeland en in de Vereenigde-Staten van Amerika zou maken en daerby de zelfde itinéraire van Rachel volgen: *les mêmes effets, produisent les mêmes causes*, zegt men: Talma in Washington, dat zou nog al krieus wezen.

KAREL DE STOUTE,

DOOR WALTER SCOTT,

VERTALING VAN DEN HEER GUSTAEF BRAEM.

EERSTE DEEL. — KAPITEL I.

Byna vier eeuwen zyn heengevlogen sedert dat de gebeurtenissen, in dit werk aengehaeld, op het vaste land voorgevallen zyn. De dokumenten dezer geschiedenis, die men als bewyschriften zou kunnen raedplegen, werden lang in de bibliotheek van Sint Gall bewaerd, maer, zy werden even als al de overige letterkundige schatten van dit klooster, door de fransche legerbenden, vernietigd. De geschiedkundige tydrekening dezer gebeurtenissen brengt ons in het midden der vyftiende eeuw, gewigtig tydstip waarop het ridderschap nog door eenen laetsten strael schitterde en die weldra verduisterd werd door vrye instellingen in het eene land, en door eene willekeurige magt, in het andere, hetgeen de tusschenkomst, der onregtwekkers, waervan het gezag door de wapens werd ondersteund, nutteloos maekte.

In het midden der algemeene volks-verlichting welke zich door Europa verspreid had, hadden vele landen, zoo als Frankryk, Bourgondien, Italie en byzonderlyk Oostenryk, het karakter van een volk leeren kennen, aen welks bestaen zy tot alsdan getwyfeld hadden. Het is waer dat de bewoonders dezer landen, welke zich in de omstreken der Alpen bevinden, wel wisten dat de afgezonderde dalen welke dit reusachtige gebergte doorkruisten, ondanks hunne woestheid, jagers en herders tot bewoonders hadden. Deze mannen, leefden in eenen eenvoudigen toestand, met de voortbrengselen der aerde die zy na ongehoorde poogingen verkregen, en met het wild dat zy op de bergen en in de bosschen vervolgden.

Maer het bestaen van een dergelyk volk, of om beter te zeggen van eenen dergelyken hoop lieden, welke byna allen tot dezelfde werken en dezelfde armoede, gedwongen waren, had, aen de ryke en magtige vorsten van het omliggende zoo weinig aandacht ingeboezemd als kudden, welke in een

vruchtbaar veld, weidden of eenige wilde geiten welke hun voedsel tusschen de omliggende rotsen, zochten.

Maer deze bergbewoonders trokken weldra de aandacht op zich, wanneer, de duitsche ridders in het midden der veertiende eeuw, eenige onwettelingen onder hare vassalen der Alpen willende stillen, verscheidene bloedende neerlagen ondergingen alhoewel zy het getal, de krygstucht en de uitrusting ten haren voordeele had. Men verwonderde zich dat de ruitery der bondslegers door voetgangers, was uiteengebroken en dat stryders gansch met yzer en staal bedekt, voor ongewapende mannen hadden moeten onderdoen. Wat meer is, men aanzag als een mirakel dat ridders en edelen door eenige boeren en herders overwonnen waren. De herhaelde overwinningen der Zwitsers te Laupen, te Sempach en meer andere beroemde veldslagen, deden weldra zien dat een geheel ander stelsel van burgerlyke inrigting en militaire beweging in de Helvetische gewesten stand had genomen. Nogtans, alhoewel de beslissende overwinningen, welke de vryheid der zwitsche kantons verzekerden, zoowel als den vasten en wyzen geest, met den welke de leden van dezen kleinen bond, zich tegen de ongehoorde poogingen van Oostenryk hadden verdedigt, in de omliggende streken hunnen roem hadden vergroot; alhoewel zy hunne eigene magt gevoelden, welke zy door hunne herhaelde overwinningen verkregen hadden, toch bleven zy tot in het midden der vyftiende eeuw hunne wysheid, natigheid en eenvoudigheid hunner oude zeden bewaren; diegene zelf, welke in oorlogstydten gewoon waren van de legers der republiek te bevelen, namen in vrede tyd den herderstaf terug. Zoals de romeinsche dictators vermengden zy zich onder hunne medeburgers en waren slechts hunne gelyken, wanneer zy van den rang afdaelden, waertoe hunne kunde en de stem van hun vaderland hen geroepen hadden.

Het is dan in de kantons der Wouden van Zwitserland en tydens de herfst van 1474, dat onze geschiedenis aenvang neemt.

Twee reizigers, de eene scheen reeds tamelyk oud, terwyl men den andere twee a dry-en-twintig jaren zou toegegeven hebben, hadden den nacht in de kleine stad Lucerne, hoofdstad van het kanton, en aen het meer der Vier-Kantons gelegen, doorgebracht. Hunne kleeding en hunne manieren deden in hun koopmans van eerste klas vermoeden, en terwyl zy, volgens het gebruik van het land te voet reisden, werden zy door eenen jongen boer uit de Alpen, welke gansch Italie beheerschen, gevolgd, terwyl hy

een ezel, die hy ondertusschen bereed, by den toom leidde.

Deze reizigers waren lieden van goed uitzicht, zoo als men er maer zelden ontmoet; en zy schenen door nauwe bloedverwantschap vereenigd te zyn. Waerschyntlyk was het vader en zoon, want in de herberg, waar zy den vorigen avond hadden doorgebracht, had den grooten eerbied van den jongeren voor den ouderen de aandacht der landbewoonders verwekt, die zoo als de buiten de wereld levende wezens, zooveel te nieuwsgieriger waren, daer zy min middels tot leeren bezaten.

Zy bemerkten ook dat deze koopmannen, onder voorwendsel dat zy te haestig waren, aen de inwooners van Lucerne weigerden, hunne goederen te laten zien of met hen in onderhandeling te treden, zeggende dat zy geene koopwaren bezaten welke zy zouden kunnen verkiesen. De vrouwen der stad waren des te meer misnoegd, daer men hen gezegd had dat de waeren die zy te verkoopen hadden, te kostelyk waren, opdat zy koopers in de Helvetische gebergten zouden gevonden hebben: want dank aen de woorden van den jongsten koopman, had men vernomen dat zy te Venetien waren geweest, en dat zy er zich vele kostbare voorwerpen hadden weten aentschaffen welke uit het roemryk Indiën en Egypten, waren aengebragt. De jonge Helvetiaische vrouwen wisten dat de ryke stoffen en het kostbare gesteente aengenaem aen het oog waren en alhoewel zy wanhoopden zich dergelyke schatten te kunnen toeëigenen, toch wenschten zy zeer deze kostelyke koopwaren te kunnen zien. Zy waren dus zeer misnoegd over de weigering der kooplieden.

Men bemerkte ook dat deze, alhoewel beleefd, toch even als de rondleuders van Lombardien en Savooien, de gaven, om zich aengenaem te maken, niet bezaten. Sedert dat de vruchten der overwinningen, de Zwitsers een weinig rykdom hadden bygebracht, waren de bezoeken dezer laetsten talryker geworden. Zy bezaten al de voordelen welke hunnen stiel vereischte. De eerste integendeel schenen hunnen handel met eene zekere onverschilligheid te aenschouwen en maakten zelfs weinig aendacht op de winsten welke zy in Zwitserland zouden kunnen gemaakt hebben. De nieuwsgierigheid vermeerderde nog toen men hen tegen elkander in eene vreemde taal hoorde spreken die noch op het duitsch, noch op het fransch of italiaensch trok, maer die, door een ouden dienaar der herberg, die Parys had bewoond voor de engelsche werd gehouden. In die tyden wist men zeer weinig over de engelschen te spreken; het was zegde men, een hoop

